

תקנת הרבנות הראשית תש"ד

תקנות הרבנות הראשית תש"ד - (1944):

לכבוד

הרבנים הגאונים די בכל אתר ואתר שליט"א, בארצנו הקדושה שלומכון יסגא מאוד.

בהתאם לתפקיד הקדוש שהוטל עלינו, מצאנו לנחוץ, למען תקנות בנות ישראל וילדי ישראל, לאסוף את חברינו הרבנים הגאונים הגדולים,

חברי מועצת הרבנות הראשית לאר"י, וראשי הרבנים של ת"א ויפו, חיפה ופתח תקוה שליט"א, לדון בצורך לתקן תקנות נחוצות. ואחרי עיון

ומשא מתן בהלכה הוחלט פה אחד לקבוע שלש תקנות אלה לכל ארץ ישראל:

(ג) בדין מזונות הבנים והבנות

לפנים בישראל, אעפ"י שמעצם הדין לא היו כופין את האב בממונו לזון את בניו ובנותיו הקטנים אלא עד הגיל של שש שנים, היו מכלימים אותם

ומכריזים עליו, כדי להכריחו לזונם עד שיגדלו, אך בזמננו לא איכשר דרא, לצערנו, וכפייה מוסרית אין כוחה יפה כלל וכלל.

החוק הממשלתי אינו נותן סמכות לרבנות בענין מזונות הילדים אפילו למטה משש, אלא שבתי המשפט הממשלתיים זקוקים בנידון זה לפסוק

על פי דיני ישראל, וארעו מקרים שהאב התאכזר מרוע לב בכדי להכריח את אשתו לקבל ממנו גט ובתי המשפט הממשלתיים פטרו אותו על

היסוד שהילדים היו למעלה משש. כשטענו מצד הילדים שבדיני ישראל כופין את האב מתורת צדקה אם הוא אמיד, באה התשובה שהחוק

הממשלתי אינו יכול להתחשב עם טענה זו וכדי בזיון וקצף. כל המתבונן בצדק ישפוט שהמצב דורש תקון מתאים.

בימינו אלה, אפילו ילדים מבוגרים, קודם שהגיעו לגיל של חמש עשרה שנה, סכנות מוסריות גדולות צפויות להם (לבנות וגם לבנים) אם

פרנסתם לא תהיה מובטחת על יסוד משפטי.

ואמנם ח"ו שנדמה את עצמנו לרבותינו הגאונים נוחי נפש מתקני התקנות הנ"ל, זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל, אבל יפתח בדורו כשמואל

בדורו, ובכל דור ודור היו מתקנים תקנות כנגד עושי עולה ולתיקון העולם ולהעמיד במשפט ארץ, ולמה נגרע אנחנו כשהשעה צרינה לנך, ובפרט

נשהתקנה הזאת תהא גם תקנת הקהילות ?

ואמנם בענין כח התקנות בכלל הרבה יש להאריך והכל ידוע לרבנים היושבים על מדין, ואחד מיוחד מגדולי המורים בדור שלפנינו ר' שלום מרדכי

הכהן זצ"ל מברעזאן (בפולין) בקונטריס תקון עולם בסוף ספרו "משפט שלום" על חושן משפט הרחיב הדבור בזה וכמעט שלא הניח דבר שלא

בארו. על פי העולה ממסקנותיו יוצא ברור כשמש שבנידון זה שהוא לתקון העולם ולמיגדר מילתא יפה כח בית דין בצירוף הקהלות, ואין לחוש כלל וכלל למיעוט המוחה.

ועתה הננו מסכמים: כשם שמאז ומעולם עד היום הזה היה כח בית דין של ישראל יפה לחייב את האב בחיוב משפטי גמור, ולכופו בממונו ובכל

הכפיות האפשריות החוקיות לפרנס את בניו ואת בנותיו עד הגיל של שש שנים, כך יהא מעתה ואילך כוחם יפה לחייבו בחיוב משפטי גמור

ולכופו בממונו ובכל הכפיות האפשריות החוקיות לפרנס את בניו ואת בנותיו עד הגיל של חמש עשרה שנה.

ביקרא דאורייתא ובברכת התורה והארץ ובתפילה לצור ישראל, להציל את שארית ישראל להחיש ישועה ולמהר גאולה.